

foreningen i Aarhus, og den giver ikke den københavnske Grundejerforenings Huslejekontrakt meget efter i urimelige Bestemmelser. Der er en hel Del Bestemmelser i denne, som svarer til dem, jeg allerede har læst op, og som jeg derfor ikke skal opholde mig ved, men jeg skal nævne en Bestemmelse som denne, at en Lejer maa ikke tage et Medlem af sin Familie eller en fremmed Person ind i sin Lejlighed uden Ejerenes udtrykkelige og skriftlige Tilladelse i hvert enkelt Tilfælde, og Ejeren har ellers Ret til at udsætte saadanne Personer ved Kongens Foged. I en anden Bestemmelse staar der, at naar Opsigelse har fundet Sted, skal Lejeren give Tilladelse til, at ikke blot Ejeren, men ogsaa dennes Repræsentant, ja selv hans Tjenestetyende, saa ofte de forlanger det, faar Adgang til Lejerens Lejlighed, og det er Lejeren strengelig forbudt at misrekommandere Lejligheden. Han maa altsaa ikke sige noget daarligt om Lejligheden. Der er mange andre lignende rare Bestemmelser. Der er i Aarhus bl. a. den Bestemmelse i Kontrakten, at en Lejer skal, hvis Ejeren finder det nødvendigt, præstere Bevis for, at han ikke skylder Husleje hos tidligere Ejere, og han skal ogsaa kunne præstere Bevis for, at der ikke er Væggetøj eller lignende i hans Møbler. Jeg ved nu ikke, hvorledes en stakkels Lejer skal kunne præstere Bevis for, at han ikke har Væggetøj i sine Møbler, men i alt Fald vil det være en saare let Ting for en Ejer at kunne annullere et Lejemaal, der er indgaaet efter en Kontrakt paa det Grundlag. Og paa den anden Side er det mærkværdigt at se, at en Lejer i Aarhus ifølge Kontrakten der skal kunne præstere Bevis for, at han ikke har Væggetøj i sine Møbler, medens det ifølge den københavnske Grundejerforenings Kontrakt er saaledes, at hvis der er Væggetøj i en Lejlighed, saa har Lejeren ikke noget som helst Krav paa Erstatning overfor Ejeren af den Grund.

Foruden disse Kontrakter findes der en hel Del andre Leje- og Købekontrakter særlig i Anledning af, at Folk køber Møbler, Symaskiner, Pianoer og meget andet paa Afbetaling. Om mange af disse Kontrakter gælder det, at de fra først til sidst nærmest er en stor Sjofelhed overfor de Folk, der køber disse Ting. Det er for Resten noget, der har været fremdraget tidligere her; allerede i 1895—96 fremsatte daværende Justitsminister Nellemann et Lovforslag vedrørende Salg paa Afbetaling, og i Motiverne til dette Lovforslag

hedder det, at da Forholdene har vist, at Sælgeren næsten altid er den stærkere og Køberen den svagere, fremkom dette Lovforslag for at værne Køberen som den svagere. Dette Lovforslag blev imidlertid meget stærkt kritiseret af afdøde Justitsminister Høgsbro, som fandt, at det var rigtigt, at Lovgivningsmagten burde værne den svagere Part, som var Køberen, men han fandt ikke, at dette Lovforslag opfyldte dette Formaal, idet han særligt ønskede Bestemmelser indsat, hvorefter man ved Salg paa Afbetaling ikke kunde beregne sig saa ganske urimelig høje Priser, som Tilfældet tit var. Det er ogsaa rigtigt, at der i mange Tilfælde ligefrem drives Aager ved Salg paa Afbetaling, idet den stærkere Part benytter sig af sin stærkere Stilling til at diktere Køberen ikke blot Betingelserne, men ogsaa Priserne, og i mange Tilfælde beregner alt for urimelig høje Priser for vedkommende Genstande. Hele dette Spørgsmaal har vistnok været henvist til og behandlet i en Kommission, men jeg kunde ønske, at den højtærede Justitsminister vilde tage dette Spørgsmaal op igen. Det er ikke sjældent, at der fremføres stærke Klager over disse Kontrakter, og det hænder undertiden, naar en fattig Syerske har købt en Symaskine paa Afbetaling, f. Eks. for en Pris af 150 Kr., og hun har betalt de 125 Kr., men derefter ikke ser sig i Stand til at betale mere, at den graadige Sælger kommer og tager Symaskinen fra hende. Saadanne Tilfælde har foreligget. Jeg henviser i saa Henseende til en Række Artikler igennem Tidene i „Social-Demokraten“, hvor den Slags Forhold har været fremdraget, og jeg synes, at det var paa Tide, at man tog dette Spørgsmaal op. Det er maaske noget vanskeliggere med Hensyn til Lejekontrakter end med Hensyn til de andre Kontrakter, men da det viser sig, at der er Selskaber, som kan administrere deres Ejendomme med forsvarlige Kontrakter, var det maaske ogsaa tænkeligt, at Justitsministeriet kunde udarbejde en autoriseret Kontrakt. Selv om man ikke kunde tvinge Folk til at benytte en saadan autoriseret Kontrakt, vilde det dog styrke en Lejer, naar der skal skrives Kontrakt, at han kan sige til Ejeren: Jeg forlanger, at Kontrakten skal være en af Justitsministeriet autoriseret Kontrakt; jeg vil ikke finde mig i disse private Kontrakter.

Endelig vil jeg gøre et Par Bemærkninger af ren lokal Natur vedrørende min Valgkreds. Jeg vil da først rette en Fore-